

Yttrande
2018-09-12

Dnr 4209–2018

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
pia.diring@regeringskansliet.se

Yttrande till remiss angående EU-kommissionens förslag COM (2018) 372-375, 382, 390 och 471-473

Sammanfattning

Länsstyrelsen är positiv till att sammanhållningspolitiken fortsättningsvis kommer att investera i alla regioner. Länsstyrelsen ställer sig även positiv till kommissionens ambitioner om förenkling för att minska den administrativa bördan och ökad flexibilitet för att möta nya behov genom förslaget om gemensamma bestämmelser för sju fonder.

Länsstyrelsen är positiv till fokus på hållbar stadsutveckling, men detta behöver omfatta även andra städer än storstäder. För att utveckla samspelet mellan stad och landsbygd ser Länsstyrelsen ett behov av fortsatt nära samarbete med den europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv spelar jordbruksfonden en mycket stor roll. Ett större närmande mellan jordbruksfonden och sammanhållningspolitiken bör eftersträvas.

Länsstyrelsen lyfter fram betydelsen av ESF-projekt för främjandet av den regionala arbetsmarknaden och sysselsättningen. En tydligare integrering av de båda fonderna ERUF och ESF bör eftersträvas. Det finns skäl att betona vikten av att involvera lokala och regionala företrädare i partnerskap och i utveckling och genomförande av programinsatser.

Länsstyrelsen betonar att minskade av insatser för långsiktig integration i den nya Asyl- och migrationsfonden (Amif) behöver kompletteras med motsvarande insatser inom andra program, huvudsakligen inom ESF+.

Länsstyrelsen anser att Fonden för inre säkerhet (ISF) hanterar angelägna områden, som till stor del kräver samarbete på nationell nivå. Länsstyrelsen betonar samverkan mellan nationella myndigheterna och länsstyrelserna inom områden där länsstyrelserna har uppdrag samt att samhällsplaneringsperspektivet bör lyftas fram som grunden i byggandet av ett socialt hållbart och säkert samhälle. Det strukturerade arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) kan ytterligare utvecklas i ett EU-sammanhang.

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

Förslag till förordning om gemensamma bestämmelser (CPR)

Gemensamma bestämmelser CPR syftar till att minska fragmenteringen av regler och förslaget är en gemensam uppsättning grundläggande regler för sju fonder.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till grunden med gemensamma bestämmelser samt att sammanhållningspolitiken ska omfatta alla regioner.

Länsstyrelsen noterar skillnaden jämfört med innevarande period att den europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling inte ingår som en del av allmänna förordningen. Det behöver tydliggöras hur samordningen mellan sammanhållningspolitiken och gemensamma jordbrukspolitiken ska säkerställas. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv spelar jordbruksfonden en mycket stor roll. Ett större närmande mellan jordbruksfonden och sammanhållningspolitiken bör eftersträvas.

Det är också viktigt att utveckla synergier mellan sammanhållningspolitiken och andra politikområden, exempelvis mellan regionalfonden (ERUF) och det nya forskningsprogrammet Horisont Europa i syfte att bidra till innovation och smart specialisering.

Kopplingen till utbildning och forskning bör vara tydlig i bestämmelserna. Här kan universitet och högskolor spela en viktig roll som samverkanspartner och i uppföljning och utvärdering av programmets insatser.

Förslag till förordning om Europeiska Socialfonden+ (ESF+)

Förordningens skrivning s.18 punkt 13 ”ESF+ bör syfta till att förbättra tillgången till sysselsättning för alla arbetssökande, särskilt för unga, långtidsarbetslösa och personer utanför arbetskraften, och främja egenföretagande och den sociala ekonomin” tillstyrks. Länsstyrelsen vill understryka betydelsen av arbetsintegrerande sociala företag, dess funktion för vissa målgrupper och utvecklingsmöjligheterna inom denna typ av företag.

Det finns ett behov av medel för regionala insatser utifrån identifierade behov och där genomförandekraft finns. I partnerskapen för programmet måste det finnas en stark koppling till lokal/regionalnivå. Man bör sträva mot att hitta synergier mellan nationell politik och den regionala nivån. Länsstyrelsen kan medverka i koordineringen där emellan.

Länsstyrelsen ser vid en sammanslagning av fyra fonder i ESF+ en risk att ERUF och ESF särskiljs istället för närmas. Kompetensförsörjning och integration av nyanlända på arbetsmarknaden är viktiga beståndsdelar i tillväxt- och utvecklingsarbetet på regional nivå och en tydligare integrering av de båda fonderna ERUF och ESF bör eftersträvas. Enligt länsstyrelsen finns även viss risk för att den territoriella aspekten tappas bort i den breddade fonden ESF+.

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

Länsstyrelsen instämmer i kommissionens förslag om lägre medfinansieringstak i ESF+.

Kommissionens förslag till Europadepartementets och rådets förslag om inrättande av Asyl- och migrationsfonden (Amif), (COM(2018) 471)

Länsstyrelsen vill framhålla att myndigheten har positiva erfarenheter av Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), föregångaren till föreslagna asyl- och migrationsfonden (AMF). Länsstyrelsen instämmer i huvudsak med det lämnade förslaget. Länsstyrelsen önskar lyfta följande punkter:

- Länsstyrelsen ser positivt på att förslaget uppmärksammar lokala och regionala myndigheters arbete för integration och välkomnar att lokala och regionala myndigheter samt organisationer i civilsamhället ges utrymme att vara delaktiga i AMF:s fortsatta arbete.
- I egenskap av regional myndighet fördelar Länsstyrelsen statsbidrag som syftar till att främja integration på kort och lång sikt för nyanlända personer och statsbidrag som avser tidiga insatser för asylsökande personer. Medlen fördelas till kommuner och organisationer i civilsamhället. De bidragsmedel som Länsstyrelserna hanterar är i majoriteten av länen översökta, vilket visar att det finns ett fortsatt stort behov av insatser som främjar integration.
- Med utgångspunkt i den verksamhet Länsstyrelsen bedriver och de projekt som Länsstyrelsen beviljar medel till så gör Länsstyrelsen bedömningen att det finns ett fortsatt stort behov av integrationsfrämjande insatser under en längre tid utöver de insatser som utförs i tidigt skede. Därför är det viktigt att säkerställa att tillräckligt med medel avsätts för ändamålet samt att en stor del av medlen går till integrationsfrämjande insatser som kan sökas av lokala och regionala myndigheter och organisationer inom det civila samhället, s. 6.
- Länsstyrelsen bedömer att insatser redan under asyltiden är viktiga för individers integration i samhället. Detta visas av resultat från de projekt Länsstyrelsen beviljar medel till och genom dialog med de aktörer som utför insatserna. Det lyfts även upp som en viktig aspekt i utredningen SOU 2018:22 Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande. Därför ser Länsstyrelsen positivt på att fonden lyfter aspekten av integration i ett tidigt skede.

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

- Länsstyrelsen ser positivt på att fonden skall underlätta för lokala och regionala myndigheter och det civila samhällets organisationer att genomföra integrationsåtgärder, s. 19. Länsstyrelsen bedömer dock att det är viktigt att undersöka huruvida det går att minska den administrativa bördan samt underlätta ansökningsförfarandet för medlen och redovisning av projekten.
- Länsstyrelsens erfarenheter visar att de projekt där bred samverkan sker mellan olika aktörer i projektet oftare leder till positivt resultat. Således är det viktigt att fonden främjar utbyte av erfarenheter i högre grad men även uppmuntrar och möjliggör transnationellt samarbete och samverkan mellan EU-medlemsstater och projekt som bedrivs i dessa länder, s.19.
- Länsstyrelsen ser positivt på att integrationsåtgärder som genomförs av lokala och regionala myndigheter och organisationer i det civila samhället skall berättigas en högre samfinansieringssats enligt artikel 12.3, s.31.
- Ytterligare önskar Länsstyrelsen att insatser som riktar sig till barn lyfts ytterligare som en viktig del av de integrationsfrämjandeinsatserna samt att barn- och jämställdhetsperspektivet stärks.

Förslag till förordning om inrättande av fonden för inre säkerhet (ISF)

Förslaget anger att (s.16 punkt 12) fondens övergripande ram bör ekonomiskt stödja polissamarbete och rättsligt samarbete samt förebyggande arbete mot grov och organiserad brottslighet, olaglig vapenhandel, korruption, penningtvätt, narkotikahandel, miljöbrott, utbyte av och tillgång till information, terrorism, människohandel, utnyttjande av olaglig invandring, sexuellt utnyttjande av barn, spridning av bilder på barn som utsätts för övergrepp och av barnpornografi samt it-brottslighet.

Detta är en rad angelägna områden, som till stor del kräver samarbete på nationell nivå. Dock vill Länsstyrelsen betona samverkan mellan nationella myndigheterna och länsstyrelserna inom områden där länsstyrelserna har uppdrag t.ex. brottsförebyggande samordning, arbetet mot prostitution och människohandel, utsatta EU/EES-medborgare, förebyggande andt-samordning, alkohol- och tobakstillsyn samt miljötillsyn. För att få genomslag behöver det nationella arbetet föras ut till regional och lokal nivå. Länsstyrelserna har lång erfarenhet att arbeta med kunskapsförmedling, samordning och tillsyn och kan främja statliga myndigheters medverkan i respektive läns arbete. En allt viktigare samverkanspart för länsstyrelserna är kommunerna och länsstyrelserna är

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

den statliga myndighet som möter primärkommunerna sektorsövergripande och tvärsektoriellt.

I detta sammanhang bör samhällsplaneringsperspektivet lyftas fram. Att i samhällsbyggnads-processerna motverka segregation är grunden för ett socialt hållbart och säkert samhälle. Länsstyrelsen ser möjligheten att utveckla brottsförebyggande arbete i samhällsbyggnadsprocesser från detaljplaner och översiktsplaner och öka kunskapen.

I risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) görs ett strukturerat analysarbete utifrån lokala lägesbilder som bidrar till det nationella arbetet. Dessa kan ytterligare utvecklas i ett EU-sammanhang i syftet att stödja skyddet av personer, offentliga platser samt kritisk infrastruktur.

I syftet att (s16 punkt 14) fonden bör främja och uppmuntra ett aktivt och meningsfullt deltagande av civilsamhället, kan länsstyrelsen med kunskap, lokal närvaro och förtroende bidra i ett ökat deltagande av civilsamhället kring social hållbarhet och säkerhet.

Förslag till förordning om europeiska regionala utvecklingsfonden och sammanhållningsfonden (Eruf/CF)

Syftet med Eruf anges i artikel 176 i EUF-fördraget: ”Europeiska regionala utvecklingsfondens syfte är att bistå med att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i unionen genom att delta i utvecklingen och den strukturella anpassningen av regioner som utvecklas långsammare samt i omstruktureringen av industriregioner på tillbakagång.”

Syftet med Sammanhållningsfonden anges i artikel 177 i EUF-fördraget: ”En enligt samma förfarande upprättad sammanhållningsfond ska lämna ekonomiska bidrag till projekt på miljöområdet och till transeuropeiska nät inom infrastrukturen på transportområdet.”

I förordningen fastställs de särskilda målen och tillämpningsområdet för stöd från den europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) vad gäller målet Investering för sysselsättning och tillväxt och målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg).

Europeiska regionala utvecklingsfonden är ett av de viktigaste regionala instrumenten och har tillsammans med Europeiska Socialfonden under hittillsvarande programperioder varit av stor betydelse för regional utveckling. Den har bidragit till att större regionala projekt har kunnat genomföras i samverkan mellan olika parter. Sådana projekt har varit en viktig förutsättning för att utveckla forskningsprofiler inom högskolan och har stärkt samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor bland annat genom satsningar på samverkansarenor.

Sammanhållningsfonden ska stödja Miljöinvesteringar, inklusive investeringar som rör hållbar utveckling och energi med miljömässiga fördelar samt Investeringar i TEN-T. Länsstyrelsen ser detta som ur

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

regionalt perspektiv mycket angelägna områden. Det finns flera frågor med sektorsövergripande samhällsutmaningar som kommer att kräva en utökad samverkan på den regionala nivån mellan myndigheter, regioner och kommuner samt med näringsliv, forskning och civilsamhälle. Några sådana områden är insatser för genomslag i arbetet med Agenda 2030, arbetet med klimat- och energiomställning, insatser för att uppnå miljö kvalitetsmålen samt åtgärder för klimatanpassning.

Kapitel II – Särskilda bestämmelser för territoriella särdrag

Den ökade inriktningen på Hållbar stadsutveckling, där 6 % av Erufs resurser föreslås (s.9) öronmärkas för detta område, behöver omfatta möjlighet till insatser i fler städer än enbart storstäder.

s.14 Inom ramen för en hållbar stadsutveckling anses det nödvändigt att stödja integrerad territoriell utveckling för att mer effektivt tackla de såväl ekonomiska, miljö- och klimatomfattiga som demografiska och samhällsliga utmaningar som påverkar stadsområdena, inbegripet funktionella stadsområden, samtidigt som behovet av att främja kopplingar mellan stad och landsbygd beaktas.

Länsstyrelsen ser positivt på att kopplingen mellan stad och landsbygd kommer att beaktas. För att främja kopplingen mellan stad och land är formen lokalt ledd utveckling (s.20 Artikel 9) ett bra medel.

I Sverige likt i många europeiska länder är urbaniseringen stark. Det behövs ökad kunskap för att kunna planera, bygga och förvalta miljöer så att de kan vara inkluderande och säkra för alla. En säker miljö gör det möjligt att uppfylla de grundläggande individuella behov om en säker bostad och en säker stadsmiljö som tillåter fri rörlighet. Det finns behov i många städer av olika storlek att arbeta brottsförebyggande för att skapa säkra städer. Det kräver ett tvärsektorielt och samordnat arbete mellan olika samhällsaktörer. Dessa aspekter bör finnas med i inriktningen Hållbar stadsutveckling.

På s.11 punkt 8 beskrivs: I en allt mer sammanlänkad värld och med tanke på den demografiska utvecklingen och migrationsdynamiken är det klart att unionens migrationspolitik kräver en gemensam strategi som vilar på synergier och komplementaritet mellan olika finansieringsinstrument. För att säkerställa ett sammanhängande, starkt och enhetligt stöd för solidaritet och ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna när det gäller att hantera migrationen bör Eruf ge stöd till att underlätta en långsiktig integrering av migranter.

Länsstyrelsen välkomnar kopplingen till migrationspolitiken och möjligheter att genom ERUF arbeta för långsiktig integrering på arbetsmarknaden av migranter/nyanlända genom utvecklingsinsatser som främjar innovation, sysselsättning och livslångt lärande.

Yttrande

2018-09-12

Dnr 4209–2018

Beslutet har fattats av Länsråd Anna Olofsson med enhetschef Thomas Börjesson som föredragande.